

Referat fra møde i Blåt Fremdriftsforum onsdag den 6. maj 2020, kl. 10:00-11:30. Afholdt på Skype

Deltagere

Bjarne Bringedal Svendsen, KTC/ Køge Kommune
Erik Jørgensen, Landbrug & Fødevarer
Marie Østergaard, Landbrug & Fødevarer
Lisbeth Jess Plesner, Dansk Akvakultur
Helge Danneskiold-Samsøe, Danske Vandløb
Knud Thonke, Danske Vandløb
Henning Mørk Jørgensen, Danmarks Naturfredningsforening
Lisbet Ogstrup, Danmarks Naturfredningsforening
Walter Brüsch, Danmarks Naturfredningsforening
Jørn Rasmussen, Fair Spildevand
Lars Brinch Thygesen, Danmarks Sportsfiskerforbund
Nikolaj Schulz, Bæredygtigt Landbrug
Jørgen Evald Jensen, Bæredygtigt Landbrug
Helle Katrine Andersen, DANVA
Morten Løber, Dans Industri
Irene Asta Wiborg, SEGES
Troels Toft, SEGES
Mette Boye, Dansk Miljøteknologi
Harley Bundgaard Madsen, Miljøstyrelsen
Peter Kaarup, Miljøstyrelsen
Jane Hansen, Miljøstyrelsen
Sonja Canger, Landbrugsstyrelsen
Christian Vindahl Vind, Miljø- og Fødevareministeriets departement
Peter Østergård Have, Miljø- og Fødevareministeriets departement
Mette Lise Jensen, Miljø- og Fødevareministeriets departement
Cecilie Spanner Rydeng, Miljø- og Fødevareministeriets departement
Anne Marie Carstens, Miljø- og Fødevareministeriets departement
Mogens Brandt Kaasgaard, Miljø- og Fødevareministeriets departement
Mette Thomsen, Miljø- og Fødevareministeriets departement
Jóannes Jørgen Gaard, Miljø- og Fødevareministeriets departement
Signe Cecilie Mathiassen, Miljø- og Fødevareministeriets departement (ref.)

Ad 1) Velkomst, siden sidst og godkendelse af dagsorden og referat

Christian Vindahl Vind (MFVM) bød velkommen til mødet og præsenterede dagens program.

Referatet fra sidste møde den 13. december 2019 har været sendt i høring i kredsen og der er ikke indkommet nogen bemærkninger til referatet. Referatet blev dermed godkendt.

Kredsen blev orienteret om, hvordan COVID-19 nedlukningen har påvirket arbejdet i MFVM. Det er klart, at nedlukningen påvirker ministeriets arbejdsgange, men indtrykket er, at ministeriet arbejder ufortrødent videre og forsat er i god dialog med interessenterne. Kredsen blev også orienteret om, at Folketinget stille og roligt er på vej tilbage til normale parlamentariske tilstande.

På ønske fra DN og L&F blev der desuden givet en status på CAP'en. Ministeriet fortalte, at der ingen endelig udmelding er endnu, og det er stadig meget usikkert, hvordan COVID-19 kommer til at påvirke landbrugsreformen. Så snart MFVM ved noget, vil det blive meldt ud – enten fra centralt hold eller til medlemmerne af Blåt Fremdriftsforum.

Ad 2) Status på vandrådene

Peter Østergård Have (MFVM) gav en orientering om status på vandrådsarbejdet 2020.

Ministeriets oplevelse har været, at arbejdet var kommet godt i gang før nedlukningen, men efter nedlukningen har MFVM modtaget flere henvendelser fra interessenter og sekretariatskommuner om, at arbejdet er gået i stå, fordi det ikke har været muligt at mødes fysisk. På den baggrund anerkendte ministeriet, at der er behov for at se på tidsplanen for vandrådsarbejdet.

Charlotte Weber (KL) gav en aktuel status på vandrådsarbejdet pba. en rundspørge i sekretariatskommunerne.

Ministeriet anerkendte, at der var et behov for at se på tidsplanen for vandrådsarbejdet.

Erik Jørgensen (L&F) bad om ordet. L&F har sammen med DN og DSF opfordret til en udskydelse af fristen for vandrådsarbejdet på 2 måneder. L&F erklærede, at de ikke ville protestere, hvis vandområdeplanerne for 3. planperiode som konsekvens af en fristudskydelse bliver sendt senere i høring. L&F spurgte desuden til muligheden for at forkorte høringsperioden, og til om der var en dialog med EU om vandområdeplanerne i lyset af den verdensomspændende coronakrise?

Det blev understreget, at det er afgørende for ministeriet, at vandrådsarbejdet bliver en god proces og det bliver taget alvorligt, når organisationer og kommuner fortæller, at det ikke er muligt at arbejde. Mere tid til vandrådsarbejdet kan dog udfordre direktivfristerne og høringen af vandområdeplanerne på 6 måneder kan ikke forkortes.

Der blev fra flere i kredsen udtrykt bekymring for, at klimapåvirkning og afvanding ikke er fokuspunkter i vandrådernes arbejde, og at størstedelen af vandløbsvirkemidlerne vandrådene kan vælge imellem begrænser vandføringsevnen.

Lars Brinch Thygesen (DSF) nævnte desuden en række afgørelser fra Miljø- og Fødevareklagenævnet vedrørende vandløbsregulativer. Det blev aftalt at disse sendes rundt i kredsen.

Den 19. maj 2020 udsendte Miljø- og Fødevareministeriet en pressemeddelelse om, at fristen for kommuner og vandråds indberetning af forslag til vandløbsindsatser skydes 2 måneder, til den 22. november 2020. Vandrådernes forsinkelse vil medføre en tilsvarende forsinkelse i høringen af de samlede vandområdeplaner, som efter planen skulle have været i høring senest 22. december 2020.

Ad 3) Initiativer spildevand

Peter Østergård Have (MFVM) indledte dagsordenpunktet, var sat på efter ønske fra DN og L&F, der også havde fremsendt en række skriftlige spørgsmål til besvarelse på mødet.

Lisbet Ogstrup (DN) forklarede interessen for emnet. Bl.a. blev nævnt, at der skal gøres store samfundsmæssige investeringer på området, hvis vi skal leve op til vandrammedirektivet, og den diskussion der er omkring, hvor stor en andel spildevand og overløb har ift. andre påvirkninger. DN og L&F har en interesse i at følge op på miljøministerens meldinger fra samråd i efteråret 2019.

Jóannes Jørgen Gaard (MFVM) præsenterede ministeriets svar på de spørgsmål, som LF og DN havde fremsendt.

Under oplægget blev der spurgt til, om der kommer bedre og flere data?

Der blev svaret, at der er et løbende arbejde med at forbedre datagrundlaget. Indberetningen er blevet mere strømlinet med den nye PULS-database. Ministeriet blev opfordret til, at sikre, at kommunernes indberetninger er tilstrækkelige og korrekte.

Der blev også spurgt til, hvilke konsekvenser der er, hvis man overskrider sin udledningstilladelse? Får man så et påbud?

Der blev svaret, at hvis der sker en overskridelse, så går Miljøstyrelsen i første omgang ind og indskærper, at udledningstilladelsen skal overholdes. Hvis det ikke virker kan der komme et påbud, og i sidste ende kan det ende med en politianmeldelse.

Der blev desuden spurgt til, hvor stort et problem overløb udgør?

Der blev svaret, at det i praksis ikke er det store problem. Med hensyn til kvælstof udgør spildevandsoverløb under 1% af den samlede landbaserede tilførsel til kystvande. For fosfor udgør overløbene ca. 3%. Overløb er typisk mest kritisk ved udledninger til vandløb, hvor udledninger af organisk stof kan forringe vandkvaliteten. I vandplanerne er der en betydelig indsats over for overløb til vandløb.

Der blev endvidere spurgt til ministeriets strategi for miljøfarlige forurenede stoffer.

Ministeriet er ved at udbygge overvågningen af vandområderne fsva. miljøfarlige forurenede stoffer, og lovede at vende tilbage til emnet på et kommende møde i Blåt Fremdriftsforum.

Der blev endvidere bedt om, at ministeriet uddyber, hvad øget separatkloakering betyder, hvis det netop er i regnvandet, man ser den største belastning med uønsket kemi?

Separering betyder at renseanlæg bedre kan rense for næringsstoffer, da der fjernes regnvand der fortynder spildevandet og desuden fjernes overløb af spildevand og regnvand under større regnhændelser. Til gengæld betyder det, at indholdet af tungmetaller og miljøfremmede stoffer udledes uden rensning. Derfor stilles der – afhængigt af hvilket vandområde der udledes til og i hvilke mængder – krav om regnvandsbassiner/olieudskillere – der dels kan fjerne en del af de forurenende stoffer og dels udjævne den hydrauliske belastning særligt til vandløb. Sådanne krav fastlægges for de enkelte udledninger af tilladelsesmyndigheden.

Ad 4) Fitnessstjek af EU's vandrammedirektiv

Cecilie Spanner Rydeng (MFVM) gav en kort orientering om EU-Kommissionens fitnessstjek af vandlovgivningen tilbage fra december 2019. Ift. vandrammedirektivet konkluderede EU-kommissionen, at det er "fit-for-purpose" om end der er plads til forbedringer, særligt ift. kemikalier.

Der blev spurgt til Kommissionens udmelding om, at det vil være tilladt med en mindre brug af undtagelser i 2027, og hvad ministeriet tænker om den udmelding? Der blev desuden spurgt til, om der skal laves en ekstra vandområdeplan for at opnå målopfyldelse?

Der blev svaret, at der skal tages konkret stilling til spørgsmålet om undtagelser og om målopfyldelse i 2027 – herunder om der er behov for en ekstra vandområdeplan efter 2027, for at komme i mål. Men det er for tidligt at sige noget om på nuværende tidspunkt.

Det blev bemærket, at det er et problem, at MFVM ikke i tilstrækkelig grad har haft fokus på miljøfarlige forurenede stoffer, og at den kemiske tilstand kan vise sig at være dårligere end antaget.

Ad 5) Eventuelt og afslutning

Christian Vindahl Vind (MFVM) takkede for et godt møde og spurgte om, der var noget til eventuelt.

Der blev fra kredsen udtrykt ønske om, at der også i fremtiden ville være mulighed for Skype deltagelse i et eller andet omfang, eller en blanding af korte "hybridmøder" med valgfrihed fsva fysisk deltagelse og længere fysiske møder. Ministeriet lovede at vende tilbage med en model.

Der blev desuden spurgt til status på basisanalysen for kystvande.

Der blev svaret, at det faglige grundlag for kystvande vil ligge klar til sommer. Der vil være en præsentation for interessenterne inden 3. vandområdeplan sendes i høring. Formen og tidspunktet for denne vender ministeriet tilbage om.

Desuden blev der spurgt til, hvornår der gives en melding vedrørende større spærringer i vandløbssystemerne?

Det blev svaret, at det er for tidligt at sige noget om. Ministeriet er opmærksom på, at der kan være fastlagte indsatser i anden planperiode, som ikke når at blive gennemført i planperioden. Der vil i

forbindelse med forberedelserne af vandområdeplanerne for tredje planperiode blive taget stilling til disse indsatser, herunder evt. overførsel til tredje planperiode.